

Kálaad ashúshwóógú Pwôl nyə á cilə Timotê yé Isâ í dúgyá nə kálaad ashúshwóógú mə Pwôl shú má Timotê yí

Timotê nyəngú nyə á bə shilə Yúden, sóngú mwá Gürêk. Ja Pwôl nyə á ngə sá njəond yé ábeé wə nyə á kwey Timotê ngwəla á Listrə, shí bwə ngə jəw múus ná Turki yí (Mis 16.1). Nji bwə á bwəma cínəng yí, Timotê nyə á shwal bə ngwól múúd gwoonəg mə Pwôl. Nə okálaad obá Pwôl nyə á cilə Timotê wá, nə nyəng nyə á cilə Titus yé búsə wəng mbwoomb bwə jəw ná «okálaad ə məwíł səonz». Bwə jəw bwo ntó nəcé búsə nə məcwūŋ shú óbaagulə ó íncwəmbe nə bóól ótówe ə shwóg wə Də.

Timotê ashúshwóógú jisə nə mənkwə məbá:

- (1) Minjígúla mí dúgyá nə Də dēsh nə otówe ə shwóg myá (milúú 1-3).
- (2) Məmpándí Timotê mə jéla nə bə shú ná iséy byé í kyéyug mpwogé má (milúú 4-6).

Pwôl nyə ashígé ngə jii ná Də nə otówe ə shwóg bwə ngəg nə bə məcəxə nda mimbwaamb-julə; nyə á yida lwó ná bwə ngəg nə sá isâ nə jə lām, bwə ngə ságusə Kríst muud má yíl sé míkwám dí yé (2.3-6).

Məbədə

- ¹ Mə Pwôl wə má cíló kálaad éga. Mə ji *muud lwámá mə *Kríst Yésus. Nyə Kríst sé ngə bwánd nə búgá yé, bá Cugye wúsú Zembî wə bwə á ŋwa cígúla ná mə bəg muud lwámá.
- ² Má cilə wo Timotê fwámé mwān waamə má á byā cug

1:1 muud lwámá: 2.7 Cugye: Tit 3.4 bwánd nə búgá: Kol 1.26-27

1:2 Timotê: 1Kr 4.17 mwān waamə: 1Kr 4.15; 1Te 2.11; Tit 1.4

krîsten dí yé. Zembî Sósŋgú bá Cwám̄ba wúsú Krîst Yésus bwá ó sá wo mpaam, bwá ó gwág wo cey lámúđ, bwá ó sá námá ná wo cŋgæg mpwogé.

Minjígúlá myâ mæshígâ mí shínúg

³ Ja má á ŋgə kə Masedwân yí, mə a yáág nə wo ná wo jíg Ifêz. Í á bə shú ná, buud bwá ŋgə jíguli minjígúlá mishús nŋh wá, wo tálúg mpéndí ná bwá kú ná kwo jíguli mínjígúlá myəwŋg. Jígú nŋh, wo tálúg bwo mpéndí nyəwŋg. ⁴ Gúl sâ jí námá ná, nə mikanda, nə lŋlə mábyêl ná lŋ lŋ kú nə mæshíné*; tálúg námá bwo mpéndí ná bwá kú də kænd mílâm mbií ísâ byəwŋgúđ. Isâ byəwŋg í ádé kwíínd múúd ná muud bég tédúgá má Zembî. Í yidá də shwambulə búúd ná bwá dŋg séŋusa mákəl. ⁵ Ja má lás ntáni yí, mə ŋgə jii ná obúgula bwá bég nə fwámé ccelí. Muud jí nə lám fúbán, lám ná sán, búgə jé kú nə makəŋ yé, nyə wə má də ccel búúd fwámé ccel yé, váál ccelí jəwŋg wə má jíí ná bi bəg nə ndí yí.

⁶ Bóól búúd bwá á má yíl mílâm jə mínjígúlá míníđ, bwá á má kə cwagəwa bə dúlə lás mbeɛ ílís-lís kú nə shwóg kú nə shug. ⁷ Bwá ŋgə jii ná buud bwá ŋwág bwo nda *Ōŋkume ó məcɛɛ má Zembî, nji í njúl ná bwá aŋgə nə wámbulə sâ bwá ŋgə ci yí, kú wámbulə sâ gwáméfwó bwá ŋgə lás nə iŋkán yí.

⁸ Sá báá sə ŋgə mpu ná məcɛɛ mäsə jəjə sâ ja múúd mə bálán nə mwo mbií í jəla yí. ⁹ Nda jí ntó ná, sə dŋgá mpu ná

1:3 Ifêz: Mis 20.1 buud bwá ŋgə jíguli minjígúlá mishús: 4.1-10; 6.3-5, 20-21; 2Tm 2.16-18, 23-26; Tit 1.10-16; 3.9-11

1:4 4.7; 6.20; 2Tm 2.16, 23; 4.4; Tit 1.14 * 1:4 Oyúden bwá á də baagulə məbyêl máŋ micilyá, də lŋ micilyá myəwŋg mísəwŋ, sâ jəwŋg wə Pwól ŋgə ban na yí. 1:5 1.14, 19; 2.15; 4.12; Rom 12.9; 13.10; 1Kr 8.1; Gal 6.10; 2Tm 1.3, 13; 3.10; Tit 1.15 1:6 1.4; 6.4, 20; Tit 1.10 1:8 Rom 7.12, 16 1:9 Gal 5.19-21

mæcɛɛ mə áshígé tálw shú múúd jí tútəlí yé. Mbô. Mə á yida tálw shú búúd bí kú bích mæcɛɛ wá, nə buud ɔ málwê, nə buud bí kú bích Zembî wá, nə bóól osóol ɔ *mísəm, nə buud búsé kú gwɔɔ Zembî wá, nə bɔɔɔɔg bwé ɲwá isâ í Zembî zhizhe nə zhizhe wá, nə búúd bwé gwú ósóɔɔɔgú wá, nə bɔɔɔɔg bwé gwú ónyɔɔɔɔgú wá, nə bóól ógwúl ɔ búúd bêsh. ¹⁰ Mæcɛɛ mə á tálw námə shú búúd ó jɔɔɔg, nə budúm bwé sá íland nə bóól búduum wá, nə buud bwé kúshá kænd bóól míkwám dí wá, nə obwiingye ó íjɔɔɔ, nə bɔɔɔɔg bwé kéén jínə mə Zembî mǎshiiígád wá. Mæcɛɛ mə á tálw shú sâ jêsh í lúmbəli nə fwámé ɲííígúlá yí. ¹¹ Fwámé ɲííígúlá wɔɔɔɔg í ɲgə bɛ jɔɔɔg lân mə Zembî á milwané búúd bwé dɔ ságusə nə nywáá mə jəla yé. Jɔɔɔg Lân wɔɔɔɔg wə bwé á yə mə nə mə zəg ɲgə bwiing yí.

Pwôl ɲgə yə Yésus akíba

¹² Mə ɲgə yə Cwámba wúsú *Kríst Yésus akíba, nyə muud nyə a mə ləlushi mə yé. Mə yə nyə akíba nəcé nyə wə nyə á kwey nə a jí nə ɲkul jee shwu nyúul nə mə, a mú sá nə mə bəg nyə sóol məsáal. ¹³ Í ɲjúl nə mə á dɔ bul jág lás nə nyə yág, mə á dɔ jugushi buud bé mə ɲjúl ɲkí jág gwɔɔ lām; ɲji, nywáá nyə a mə bwííg mə nə ɲkwonǎ nəcé mə á ɲgə sá isâ byɔɔɔɔg jág dí, mə kú nə búgá. ¹⁴ Cwámba íshé nyə a mə sá mə mpaam ntɔ mǎnji, nyə a mə sá nə mə bəg nə búgá, nə cɛɛlí í ɲgə zhu wə Kríst Yésus. ¹⁵ Ciyá ga jí abúgúlag, sə mə jəlá nə magulə gwo sə bêsh: jí nə, Kríst Yésus nyə á zə shí ga dí zə cug ósóol ɔ *mísəm; ósóol ɔ mǎsəm bɔɔɔɔgú dí, mə wə jí áshúshwóógú. ¹⁶ ɲji, Zembî nyə á bul gwág mə ɲkúɲkwónǎ shú nə jɔ lām mə Kríst Yésus í nyínúg mǎdí, mə mú bə yuug shú búúd bwé bá

1:10 4.6; 6.3; 2Tm 1.13; 2.2, 15; 3.14; 4.2-3; Tít 1.9; 2.1, 7-8 1:11 1Te 2.4
 1:12 2.7 1:12 Gal 1.15-16 1:13 Mis 8.3; 9.1-5; 1Kr 15.9; Gal 1.13 1:14
 1.5; 1Kr 15.10 1:15 Luk 15.2; 19.10; Rom 5.8 1:16 Ifz 3.7-9; Kol 1.25

*búgula mwôw mé ηgá zə má, yuug ná bwə bá lág cug á kandugə kandugə. ¹⁷ Buud bwə yág Njwú-buud á kandugə kandugə gú má. Zembî nyə abúle bwele yə yé, Zembî jí kú nyîn nə mísh yé, á jí Zembî nji nyə ηgwúd nə ηgwúd yé, a ηkánuwag kandugə á kandugə. Amen.

Gwánág jɔjɔ gwáná

¹⁸ Timotê mwân waam, mə zə yə wo nyíga mpəndí bɛ nə iciyá *búúd ɔ micúndá bwə á ci shú dwó yág yí. Iciyá byɔɔηg í ɔ yə wo ηkul ná wo gwánág jɔjɔ gwáná. ¹⁹ ηgagú nə gwána wo mbíd búgá, wo njúl nə lâm nə sánj. Bóól búúd bwə á mə dɛ ban dúlə gwágúlə lâm nə ndéé búgá jánj í á mə nyasula nda byóól í dɛ búg ηgwɔɔ ná. ²⁰ Imene bá Aləguzándrə bú sə sámbá búúd jɔɔηgúd; mə a mə cwámbulə *Sátan bwo shú ná bwə ηwág njígú lá ná bwə nda ná bá bwele *lás nə Zembî bwaasúlə mpu.

2

Du sá məjəgula shú múúd yêsh

¹ Sâ mə ηgá tééd fwo yáág nə ndí yí jí ná, obúgula bwə dúg kə nə miηgwóómbúlú wə Zembî, dɛ jəgula nə nyə, dɛ gwáám b nyə isâ, dɛ lɛ nyə. Bwə dúg sá ntó shú búúd bēsh í, ² shú ójwú-buud nə shú búúd bēsh bí nə miηkwónj wá. Sâ jɔɔηg í é sá nə shé cúgəg nə shee, kú nə intúgú lí, nəcé cugálə cug í yə Zembî gú má yí, nə cugálə mbií cug í jéla yí. ³ Ntó jí jɔ sâ, Cugye wúsú Zembî mə gwág nywa ntó. ⁴ Á jii ná buud bēsh bwə dúgúg cug, bwə mpu óbúbélé. ⁵ Nəcé, Zembî jí nji ηgwúd, lí-nji námá ηgwúd mpədúgá Zembî bəndɔη buud,

1:17 Rom 16.27 1:18 4.14; 6.12; 1Kr 9.24-25; 2Tm 4.7-8; Yúd 3 1:19
 1.5 1:20 Imene: 2Tm 2.17 Aləguzándrə: 2Tm 4.14 Sátan: 1Kr
 5.5 2:1 Ifz 6.18-19; Flp 4.6 2:2 Esd 6.10 2:3 Tit 3.4 2:4 Eze
 18.23; 2Tm 2.25-26; 2Pr 3.9 2:5 Mbá 6.4-5; 1Kr 8.6; Rom 3.29-30; 10.12-13

lí-nji jɔɔŋgú jísə muud, nyə wə Yésus-Krîst.

⁶ Nyə wə nyə á yána cug jé shú ná buud bêsh bwə bəg ofulí*.

Nyə á sá sɔ́ólúgú wɔɔŋg nómá fwála í á jəla yí, zə lwó búúd ná Zembî ŋgə jii ná bêsh bwə dúgúg cug.

⁷ Shú dɔɔŋg wə Zembî nyə a təl mə mbwiingye lân yí, nyə a sá ná mə bəg *muud lwámá, á yə mə mbag ná mə jígúlig ikúl í cúgé *Oyúden yí obúbále bwə jəlá nə *búgula wá. Búbále mə ŋgê nə bwiing ijóó.

Cug búdúm nə budá dɔ́ dî

⁸ Mó ka jii ná budúm bwə dúg sá mājəgula kúl jêsh. Bwə dúg jəgula bwə ŋgə bən məbwə wə Zembî, məbwə mə njúl kú nə məbyaagulə. Bwə dúg sá ntó kú nə mpimbə, nda nə məzhuzhuŋwa.

⁹ Mó jii nómá ná budá bwə dúg bwáád mbií í jəla yí, mimbwéedí mpu shweel nyúul, kú bə mí asɔ́ mísh; bwə nda də síya mifind mí ázəgá-dúg, nda də bwáád ísà í or, ŋkí ntəg oŋkaaw ó álal-kus, nə ivuŋgá nə mikáándə mí álal-kus. ¹⁰ Bwə dúg bwáád mimbwéedí mí jəlá nə budá bwə ŋgə cugə cug məgwág nə Zembî wá; mimbwéedí myɔɔŋg wə jɔ́jɔ́ mísɔ́ólúgú. ¹¹ Mudá mə jəlá nə də ŋwa njígúla a njúl kúl-kúl, kú bwele bən lúu. ¹² Mə ayáyé múdá ŋkul nə a jígúlig, ŋkí ntəg nə a jwúg nə mudúm. A dúg ji kúl-kúl. ¹³ Jí ná, Adam wə Zembî nyə tééd sá yé, Ifa ka zə bə mpúsə. ¹⁴ Adam ntəg dí nyə á magulə məshigá. Mudá wə nyə á magulə məshigá, a mú caam mócɛɛ. ¹⁵ Nji, mudá mə bá

2:6 Mak 10.45; 2Kr 5.15; Gal 1.4; Tit 2.14; 1Yn 3.16 fwála í á jəla yí: Gal 4.4; Tit 1.3 * 2:6 Bwə á də jəna ŋkúmba tən shú ná ŋkúmba kwám í bəg fulí. Tən nyɔɔŋg wə Yésus nyə a jəna nə cug jé shú búúd bêsh yí. 2:7 muud lwámá: 1.11-17; Gal 1.1; 2.7-8; Ifz 3.7; 2Tm 1.11 2:8 1Pr 3.7 2:9 1Pr 3.3-5 2:10 5.10 2:11 1Kr 14.34 2:13 Mət 2.7, 21-22; 1Kr 11.8-9 2:14 Mət 3.1-6, 13; 2Kr 11.3

*dúg cug nə byálə á bá byá yí. Nji, í bá jii nə a bəg nə zény búgə, nə zény cœlí, nə zény cugələ mbií Zembî mə cœl yí, a mbíd lâm ájjilâ.

3

Sâ í dúgyá nə otówe ɔ shwóg wâ Dɔ yí

¹ Sâ jí kú nə məshwán wə ga: ɲkí muud mə gwág yéesh nə a sá séy dúlə fála *Dɔ mə Zembî, jɔjɔ mpwóómbá iséy wə múúd wəɔɲg ɲgə jii ni. ² Í ka jii nə tówe shwóg bəg kú nə sâ á jumúg, a bəg ɲgwûm mə múdá ɲgwûd; a bəg muud mə də cunal iyéesh yé, a də shimal ísâ, a mpíya nə gúmá, a bəg muud mə də mpu ɲwa ójón yé, a ɲjúl nə a ji nə ɲkul mpu jííguli. ³ Nyə ajáláyé nə bə ɲgule məlwəg, kú bə múúd mándá; a yidag bə kú də yâ, kú bə múúd icwoomb. A bəg kú cœl *mwaanê. ⁴ A jələ nə sá nə ɲjów búúd yé í kyéyug jɔjɔ kuú ɲjœnd, bwán bə kú nə məbún, bwə ɲgə cugə mbií cug í jəla yí. ⁵ ɲkí muud mə yidá bə kú mpu sá nə ɲjów búúd yé í kyéyug jɔjɔ kuú ɲjœnd íí, ntədəlé nyə é mpu kweemb Dɔ mə Zembî yé? ⁶ Muud mə fála Dɔ yé nyə ajáláyé nə bə múúd ɲgə ndəm *búgula yé, nəcé nyə á bá ɲwa nyóméfwó nda gúl məma sâ, a mú bə kú ná mpu nda á fálág Dɔ nə, nə ndéé a mú bwəma nə intúgúlí Njwû məjamb nyə á bwəma nə ndí yí. ⁷ A jələ némə nə bə váál múúd dí nə buud bwə cúgé Dɔ dí wá də lɔ nyə nə jɔ múúd; ntó, nyə abúle bwəma nə mpyón nə ndéé a biil láámb mə Njwû məjamb dí.

Sâ í dúgyá nə ojaákwon yí

⁸ Némə mbií ɲgwûd wəɔɲgú, *jaákwon mə jələ nə bə nə jɔ fúlú, a nda də lás sâ ɲgwûd mimpu mimbá; nyə ajáláyé nə wá lúu məlwəg dí, a nda də sɔ *mwaanê nə məcíí míshúd. ⁹ A jələ nə magulə *ndímba a búgə lâm á

fúbánú. ¹⁰ Muud mə céél bæ jaákwon ntó yé, í jii ná buud bwé fwóg faas váál múúd á jí yí; á ká bæ kú nə sâ á jumúg íí, a mú ka sêy séy jaákwon. ¹¹ Budá* bwé jəla námə nə bæ nə jə fúlú, nda də ci búúd iciyá í béwáí bwo milâm yí, bwé mpúg də cunal íyéesh byán, bwé bág ɔ abúgúlág məzhií mēsh. ¹² Jaákwon mə jəlá nə bæ ηgwúm mə múdá ηgwúd, bwán bé kú bwele bân mílúú, a jəlá nə sá nə njów búúd yé í kyéyug jəjə kuú njəond. ¹³ Bəəng bwé sá ísəy byán váál í jəlá wá, buud bwé é ηwa bwo nə məjilə. Búgə bwé ηgə *búgula Yésus-Kríst yí í é sá nə bwé dúg lésəha nə buud kú nə ífwaas.

¹⁴ Mə ηgə cilə wo kálaad éga nə búgə nə mə wál bá zə nūη. ¹⁵ Nji, ηkí mə bé kú læl zə, kálaad éga nyə e sá nə wo mpúg kuú njəond í jəlá nə muud á njów mə Zembî yí. Njów mə Zembî wəəng wə Də mə Zembî á kuwô í ηgə shúgə ηgə baagula obúbólé yí. ¹⁶ Haaw, kú nə məshwán, mpúyá búgə í ηgə yə sé yí wí məma ndímba ánúnî.

Kríst nyə á zə byél muud,
 ηkəηkə Shíshim nyə a lwó nə a ji tətəlí,
 *wəəngəles bwé á beny nyə,
 cúndá yé í á mə sīy ílwoη i búúd byēsh dī,
 ncúlyá buud bwé á mə búgula nyə wa shí mishwun,
 Zembî nyə a bân nyə gwôw, yə nyə gúmə jé.

4

Gwánág ni ibów-bôw
 i mínjígúlá

¹ ηkəηkə Shíshim ηgə ci nə sán sán nə mwów mə áməzhúgúlá dī, bóól búúd bwé bá yíl mílâm ísâ í dúgyá

3:11 Tit 2.3 * 3:11 Na ji nə ηkul bæ búdá ó ójaákwon, jí námə nə ηkul bæ ójaákwon ó ábudâ. 3:15 Ifz 1.23; 2.19-22 3:16 Mat 28.18-19; Mak 16.19; Yuá 1.14; Mis 2.33; Ifz 1.20-21; Flp 2.6-11; Kol 1.6, 23; 2Tm 4.17 4:1 1.10 4:1 2Tm 3.1

nə búgə yíid, bwə yidá kə sá mágwág nə míshíshim mí máshíigâ, kə ηgə bɛ minjígúla mí mínjumbúlu. ² Bwə bá kə ηgə cwagəwa bɛ mikaand mí ijǝǝ búúd ɔ kwába bwə bá də shíig bwə nə ndí myá. Buud ɔ mǎkəη bəəηg iwushí í á má nada bwo lámúid nda məyíigyé múúid nyə a lánd nə ηkwánz ágúgwǝ* má. ³ Bwə tál búúd mpəndí né ci muud kú bā; bwə ciləshi búúd bíl ídúw, í njúl nə Zembí nyə á té byo shú búúd ɔ abúgúlag bwə mpú óbúbələ wá ná, bwə dúg də byo nə akíba. ⁴ Sâ jêsh Zembí nyə a té yí jí ηkí nywa; kú nə təə sâ í jəlá nə myeesh yí; í jii nji nə sə dúg yə Zembí akíba shú sâ jêsh sə má ηwá yí. ⁵ Nəcé ná, nə Milésú mí Zembí, nə məjəgula í də sá nə isâ byêsh í bəg inkəηkɛ í ísâ.

⁶ Jígúlig ómínyəηú bwə ɔ abúgúlag isâ íni, ntó nyə e lwó né wo jí jǝǝ sǝɔl məsáal mə *Kříst Yésus, bwə á wíil wo nə jǝǝ íciyá í búgə nə fwámé njígúla, wo ηgə námə mpu bɛ njígúla wəəηg. ⁷ Dəgú ban mbií míkanda ícwúcwúul í búdá í də kənd, mikanda mísə kú bísh Zembí myá. Yidagú wá ηkúl né wo ηgəg nə cəgə cəg í yə Zembí gúmə yí. ⁸ Igwiimbí í də lələshi nyúul yí bí nə búbaalə mfií bíbíyá. Cəg í yə Zembí gúmə yí, jáá jí nə mfií məzhíí mēsh, ηkaagə njúl námə ná muud mə cúgə cəg jəəηg yé, nyə é cəgə mpwogé ja gaád, a kə námə bá cəgə mpwogé jəəηg cəg í ηgə zə yíid. ⁹ Ciyá ga jí abúgúlag, sə má jəlá nə magulə gwo sə bēsh. ¹⁰ Ciyá jəəηg jí nə, sə ηgə wáduga ηgə gwána nəcé sə ηgə bwánd nə búgə nə Zembí á kuwó mə bá lǝ sâ sə ηgə sá yí. Zembí á kuwó wəəηg wə jí cəgye á buud bēsh, bul bə nə ndéé óbúgula. ¹¹ Isâ wó jəlá nə jíguli búúd wə íni, wo ci nə bwo ná bwə bɛg minjígúla myəəηg.

* 4:2 Bóol bwə ci ná: «Milâm mí á má bimbala bwo». 4:3
 bá: 1Kr 7.1 ídúw: Mət 9.3; Rom 14.2; Kol 2.21; Heb 13.9 akíba:
 Rom 14.6; 1Kr 10.30 4:4 Mət 1.31; Mis 10.15 4:6 1.10 4:7
 1.4 4:8 6.6 4:10 Tit 3.4

¹² Muud nyə ajéláyé nə mpyêny wo nə wo ji mwán-tombú. Yidagú sá nə obúgula bwé ñwág yuug wódí, yuug lésú á mpu, yuug kuú njòond, yuug ccelí, nə yuug cug á kú asíy-sîy. ¹³ Té mé afwóyé wóós yí, wo ɔ wá lúú dǎlə lǎ micilyá mí Zembî íseɛɛgyád. Wo ɔ wá námé lúú dǎlə sá nə obúgula bwé bág nda teeg mányúul, wo wá lúú dǎlə jííḡuli bwo dî. ¹⁴ Zembî nyə á yə wo ñkul nə fɛḡ ja *búúð ɔ micúndá bwé á cúndə, ocúmbá buud bəd wo məbwé lúúð yí; wo nda bæɛɛ ñwa yána mé Zembî dɔɔɛḡú nda zhizhe. ¹⁵ Kəndúḡ lâm isá íníid, wo wá lúú sáal dwô dî, buud bêsh bwé dúḡúḡ nda wó ñḡé buguban nə. ¹⁶ Wo ɔ mpú baagusa cug gwô, mpu baagusa mínjííḡulá wó ñḡé jííḡuli buud myá. Nadagú mínjííḡulá myɔɔɛḡúð. Wó ká sá ntó, wo é cug wóméfwó, wo cug námé búúð bwé ñḡé gwágulə wo wá.

5

Lásúlə nə buud bwé sá íwushí wá

¹ ñkí í wóós nə wo lámúsá nə cúmbá muud íí, wo kú ñkáánd nə nyə, wo ɔ lás nə nyə tâɲ nda shwóóɲḡú. Wo ɔ dɔ námé lás nə məncwəmə táɲ nda omínyɔɲú bwô, ² lás nə ocúmbá budá tâɲ nda onyɔɲḡú bwô, məsás tâɲ nda okóól bwô, nə kúlúḡú í jéla yí.

Sâ í dúḡyá nə mikúsé mí búdá yí

³ Wo ɔ kweemb mikúsé mí búdá mí cúḡé ná nə jíḡúwé myá. ⁴ Kúsé í ká bə nə bwân nə onta, bwé jəlá nə tééd fwo jííḡ dǎlə cugə nə buud ɔ njów bán nda Zembî mé jíí nə; bwé mpúḡ nə wííłúlə obyðl bəɲ bwé á wííł bwo yí wúsə mpwəlá bwé jəlá nə nying yí. ⁵ Kúsé múdá í mé mpu lág kú ná nə jíḡúwé yí í dɔ kənd búḡé jêsh wé Zembî. Mbií kúsə wɔɔɛḡ í dɔ jəḡula nə Zembî bulú nə mwásé dɔ gwáámɔ

4:12 1.5; Tit 2.7 4:13 2Tm 3.15-16 4:14 1.18; 5.22; Mis 6.6; 2Tm 1.6;
2.2 4:16 1.10; 4.12; 2Tm 2.22; 3.10 5:1 LəV 19.32 5:5 Luk 2.37;
18.7

nyə kwííndyá nda káád. ⁶ Shú myəwəŋg míkúsə mí búdá mí ŋgə ná bɛ mənywa mə cug myá, bwə mpúg nə bwə tɛem bə míkuwó, bwə mə yə. ⁷ Kalagú míkúsə mí búdá məlúbúgá məga shú ná bwə cúgəgú kú nə məjumâ. ⁸ Ŋkí muud mə bə kú kweemb búúd bɛ, nə ndɛɛ buud ɔ njów yé ntâg íí, nyíni múúd mə kíílya búgə jé, a mə bə mbúwúlú ntɔ *hááden.

⁹ Shú nə wo cílɛg kúsə múdá sámbá á mikúsə mísəən mə jílá kweemb myá dí, í ji nə kúsə wəwəŋg í bəg nə mimbú tɛéd məwúm məsaman kə gwɔw; í ji námə nə a bəg kúsə í á bə nə nji ŋgwúm ŋgwúd yí. ¹⁰ Í jii námə nə a bəg nə nyə a shí dɛ sá jɔjɔ mísóólúgú mí dúgə nyín, a bəg nə nyə á mpu jííguli bwán bɛ, nyə á dɛ ləg búúd nyédí njów, dɛ gusa búúd ɔ Zembî məkuú, dɛ kwíínd intágúlá-ntágula í búúd. A bəg nə nyə á dɛ sá fwámé mísóólúgú mimbii mimbii.

¹¹ Wo nda magulə cílálə míkúsə myá məsás; nəcé myâŋ, iyéesh byâŋ í dɛ gwúm, bwə mú ŋgə yow sálə sáal mə Zembî, bwə mú bə nə yéesh nə bwə kə məbáád. ¹² Ja nyâŋ mə sá ntó yí, a mə byaagulə, nəcé a mə ntɔ ŋkəl nyə á təl nə á ji fwó yé. ¹³ Bwə dɛ bə cínwəŋgú, bwə mú kú ná nyiŋgə sá tɔw sâ, nji ŋgələ jêla mínjów minjów; jêlálə wəwəŋgú kú ntâg bə nji nə bwə cúgə nə sâ mə sá, nji bwə fwáfula, bwə wá mimpu ízhaá isád, bwə ci icigə-cígə.

¹⁴ Gwə wə jí nə, mə yidá jii nə kúsə wí sás yí í kəg báád kə byá bwân, baagulə njów bâ mpwogé shú nə buud bwə ŋgə lúmbuli nə sə wá bwə bəg kú nə zhíí mə cí sə sâ ábúðw. ¹⁵ Mə ci ntó nəcé bóól ŋkí bulya bwə mə bwey wú fwámé zhííd kə bɛ zhíí mə *Sátan.

¹⁶ Ŋkí ŋgwól mbúgula á mudá ji nə mikúsə nyédí njów búud dí, í jii nə a ŋkényúg mbag á mikúsə myəwəŋgú shú nə í nda nyiŋgə bə mbag á *Dɔ mə Zembî. Dɔ í ŋkényúg mbag á myəwəŋg mí kú nə jíígwé myá.

Sâ í dúgyá nə otówe ɔ shwóg wâ Dɔ yí

¹⁷ Ocúmbá buud bwé ɲgə mpu kyey nə Dɔ wá bwé mpíyá nə gúmá ikóómb íbá, nə ndeé bɔɔɲg bwé mé wá mányúúł bwiingúłə ɟɟɟ kéel nə jígúłłə óbúgula dí wá. ¹⁸ Kálaad Zembî ɲgə ci ná: «Wo nda fad nteny mpu ja í ɲgə nyaal mpumé ɲgəłə lwáál nywo yí», a nyiɲgə námé ci ná: «Sół məsáal má ɟəłá nə bə nə myéna.»

¹⁹ Ɔkí bwé zé shwəman ɲgwól Acúmbá muud á Dɔ má Zembî, wo é jisə magulə shwəman ɟɔɲgá buud obá ɲkí ółół bwé má fwo bwiing mpu ɲgwûd. ²⁰ Bɔɔɲg otówe ɔ shwóg bwé sá *səm wá, wo lás nə bwo tām buud; sâ ɟɔɲg í é sá ná bół bwé bég nə ifwaas.

²¹ Má ɲgə ci nə wo mísh má Zembî dí, mísh má Yésus-Kríst dí nə mísh má *wəɲgəles Zembî nyə a féésh wá dí ná, wo ɔ bɛ mɪnjígúłá mɪni, kú kə ɲkɔɔmə, kú yag múúd mpwoombá. ²² Wo nda jigəwa bəd múúd məbwé; wo nda kə wá nyúúł ízhaá sémád. Wo ɔ baagulə wóméfwó né fwɟ-fwɟ. ²³ Wo kú ná də ɲgul ɲji məjúwó; dəgá námé ɲgul búbaalé məlwəg nə məcɛy má də bii wo ija ija məni.

²⁴ Bół búúd myánj mısəm mí də búguli buud nda fwo faas, bółúgá bāɲ myánj zə də mpŷy fwála má fwo cɟ. ²⁵ Ɔɟɟ mısółúgú mí də námé bə, bół búúd myánj leel nyîn. Ɔji, míl tɛɛm bə nda leel nyîn, mí ábúle bwên shwoód.

6

Sâ í dúgyá nə məłwaá nə omása yí

¹ Obúgula bí məłwaa wá bwé ɟəłá nə magulə né omása bāɲ bwé mpíyá nə gúmá jêsh. Ntó nyə e sá ná buud bwé nda *lás nə Zembî bwaasúłə mpu, tɔɔ nə ɲjígúłá wúsú.

² Bɔɔɲg ómása bāɲ bí obúgula wá, bwé nda mpyəny bwo

5:17 1Te 5.12 5:18 Mbá 25.4; Luk 10.7; 1Kr 9.9, 12-14 5:19 Mbá 19.15;
Mat 18.16; 2Kr 13.1 5:20 Gal 2.14; Ifz 5.11 5:22 4.14 6:1 Ifz 6.5; Tit
2.9-10; Flm 8-20; 1Pr 2.18

né jísə omínyəŋə bány. Í yidá jii né bwá búlɔg mpu sêy nə bwo, bwá ŋgə mpu né obúgula Zembî mə céél wá bwá wá bwá ŋgə balan nə məbwá mə íséy máŋ. Sâ wó jǎlá nə jǎguli búúd wáni, wo yáág nə bwo né bwá mágɔlɔg.

Nə fwámé óyǎguli, nə wəáyibəmb

³ Ŋkí ŋgwól múúd mə jǎgúlí gúl sâ shús, yida bíd fwámé íciyá í Cwamba wúsú Yésus-Kríst, ŋkí ntág nə a bíd njǎgúlá í dúgyá nə cug í yə Zembî gúmá yí, ⁴ nyəŋ múúd mə jág bul ŋkəny nyúul, a mə bul námá bə nə jág. Í mú nyə nda bwas á nə a dúg ŋgə shuya ózhuyá ó dúlə ŋgə faas bíl íciyá. Jí í də wós cínəŋg yí? Ŋgaá nji zhín nə ozhuyá, nə *bwaasúlə mpu, nə dúlə bɛemb bóól búúd? ⁵ Í də námá bə buud mítédúgá mí mə lánɣwo wá, də sɛŋusa mákəl nə sɛŋusa sɛŋusa, kú nə məshíné. Nəcə buud mítédúgá mí mə lánɣwo wá bwá ampúyé ná óbúbálé, bwá mə yida dúg nə cug í yə Zembî gúmá yí jísə bwo zhií bwá é bii kúm yí.

⁶ Cug í yə Zembî gúmá yí í yida námá bə zhií múúd mə bíi kúm yí, nji í bə ntó ja múúd mə mpú də gwág máshusug nə sâ á jí nə ndí yí. ⁷ Shé áshígé zə nə sâ ja shé á zə byél wa shí gaád yí; shé cugé námá nə ŋkul kə nə sâ ja shé mə ká yí. ⁸ Ntó ji nə, shé mə ká bə nə idəg nə mikáándá, bímbí dɔəŋgá kwaga.

⁹ Buud bwá də yáág nə bwá cɛel bə nə kúm wá, bwá də bágulə mánnyúul nə məbwábúlán mə wáámbúg bwo, bwá mú biil láámbúd nə ndéé, bwá mú bə nə iyéesh mimbií mimbií í ntágúlé bwo, í njúl iyéesh í ímpwúfú. Iyéesh byəŋg wá í də sá nə muud kweemushi nyáméfwó nə ndéé a yə yí. ¹⁰ Mpugá ná, «cɛelúlé *mwaané wúsə kǔlú á

6:3 1.3-7 6:3 1.10; Gal 1.6-9 6:4 1.4; 6.20; 2Tm 2.14 6:5 Yuá 10.12; Mis 20.33-34; 1Te 2.5; Tit 1.11; 1Pr 2.14; 5.2 6:6 4.8; Flp 4.11; Heb 13.5 6:7 Zhb 1.21; Ekl 5.14 6:8 Mik 30.8-9

mimbii mí mábôw myêsh»*. Nda bóól búúd bwé á wá mǎnyúúl cǎlí jǎŋg dí ná, bwé á béégya nǎ kuú njǎond búgá kǎ ngǎ gwaa cwagwaa; bwé á má tâl bwáméfwó cwúnd dí.

Gwánág fwámé gwáná

¹¹ Nji, wǎe muud má Zembî, túbúg isâ íni. Yidagá sǎ ná wo cǎgǎg tútǎlí, wo kǎndug lâm wǎ Zembî, wo bǎg nǎ búgá, nǎ cǎlí, nǎ jísów nǎ lâm mǎtǎla. ¹² Mpug ná cǎgǎlǎ cǎg búgá jí fwámé gwáná, gwánág gwáná jǎŋg shú ná wo bíig cǎg á kǎndugǎ kǎndugǎ. Cǎg jǎŋg wǎ Zembî nyǎ a jǎw wo ná wo zǎg njwa yí. Njúwúlu wǎŋg wǎ wó á bwaagulǎ zhwoǎg buud bwé ngǎ gwág yí. ¹³ Mǎ zǎ tâl wo njkǎl mísh má Zembî dí, nǎcé nyǎ wǎ ngǎ yǎ isâ byêsh cǎg. Mǎ tâl námǎ wo njkǎl nyǎŋgú mísh má Yésus-Kríst dí, Yésus muud nyǎ á magulǎ Zembî mísh má Pons Pilât dí yé. ¹⁴ Njkǎl nyǎŋg nyísǎ ná wo mpúg baagulǎ mǎmpǎndí má á yǎ wo má, wo sǎ ná wo cǎgǎgí nǎ mwo kú sǎ sǎ mǎjumâ, kú fúfug ná ndéé kǎ wóós jwów Cwámǎ wúsú Yésus-Kríst mǎ bá nyiŋgǎ zǎ yí. ¹⁵ Nǎcé, Zembî wǎ má bá lwóya nyǎ ja dǎŋ fwála í bá námǎ wóós yí, Zembî muud jí Ajǎláci anúnî yé, Cí í jwú nǎ micî myêsh yí, Cwámǎ míl micwámǎ myêsh mí ngǎ gwǎǎ yé. ¹⁶ Nji nyǎméfwó wǎ jí ná nyǎ abúle yǎ, a njul kúl jí nǎ mbií mǎŋkenya mísh má múúd má cǎgé nǎ njkul jísow yí; muud njgwúd nǎ njgwúd nyǎ afwóyé bwele dúg nyǎ, muud cǎgé námǎ nǎ njkul dúg nyǎ. A njwág gúmǎ nǎ njkul á kǎndugǎ kǎndugǎ! Amen! ¹⁷ Buud bí nǎ kúm á cǎg ga wá, tǎlúg bwo mpǎndí ná ci bwé nda njkêny mǎnyúul, bwé nda kǎ wá búgǎ jǎŋ kúm dǎŋg dí, nǎcé í bá cǎ. Bwé

* 6:10 Na jí kaaná búúd bwé á dǎ bwey ci fwála mwôw má Pwôl dí yí. 6:12 1.18; 4.14 6:13 Mat 27.11-26; Yuá 18.28-19.16 6:14 1.3, 18; Flp 1.10; 1Te 5.1-2 6:15 Mis 1.7; 2Pr 3.3-9; Mbú 17.14 6:16 MmN 33.20; Sôm 104.2; Yuá 1.18; Kol 1.15; 1Yn 4.12 6:17 Sôm 62.11; Luk 12.15, 20; Zhk 5.1

yídag kænd mílâm wé Zembî muud ηgá yə sá isâ byêsh nə jɔ lâm yé, nyə wé ηgá sá né sá ηgág nə balan nə isâ byəɔηgú shú mánywa mású. ¹⁸ Cíηg nə bwo nə bwé dúg sá mánywa, bwé dúg sá jɔjɔ mísóólúgú məηkund məηkund; bwé dúg sá váál yána í ηgá wú lám dí cwú yí, bwé dɛ bə kwéeshá né bwé dɛ kaaw mábii máη nə bóól búúd. ¹⁹ Í ká yidá bə né dánj kúm wé ηgəłə sá mbií mísóólúgú míni, í é kwəmsá bwo cɔg í ηgá zə yí, kú nə sá í ntágulə.

Məbádá

²⁰ É yé Timotê, mpug baagulə sâ Zembî nyə á yə wo yí. Wo nda dɛ kænd málwê mbéé zhizhe mikaand mí ηgá lúmbuli nə búgə myáád, wo ɔ sásúlə nómə óηkwafad ɔ búúd bwé ηgá jaaw mənyúúl né búəsə nə mpúyá wá. ²¹ Bóól búúd bwé á jaaw mənyúúl ntó wá bwé á mé lánɣəwo wú búgəd.

Zembî ké sá bí mpaam.

Kálaad Zembî : Sə́ á Gúgwáan
New Testament in Makaa

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Makaa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Makaa

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

